

รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง โรคหัวใจ

ครูผู้สอน ครูกฤษณา แก้วพิพัฒน์
ครูกิตติเทพ นิตिसมบัติกุล

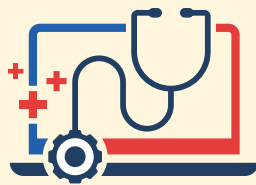

เรื่อง

โรคหัวใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

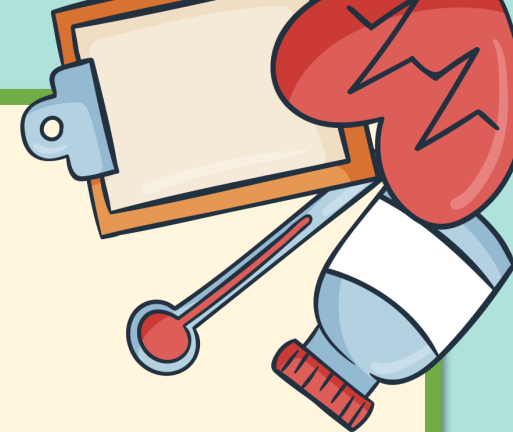
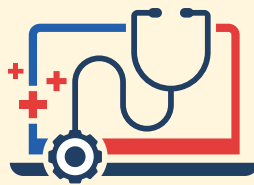

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกความหมาย อาการ และสาเหตุของโรคหัวใจได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์วิธีการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

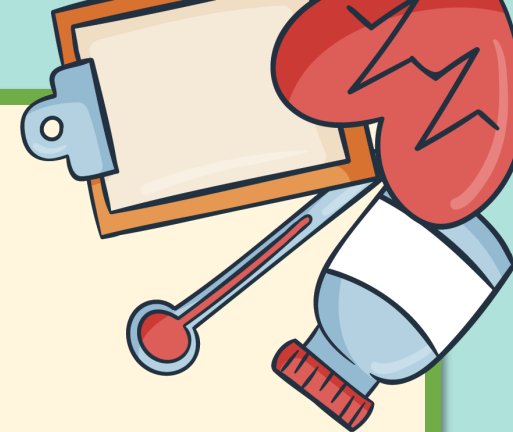
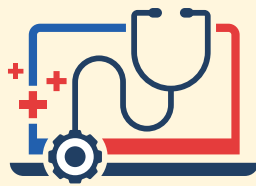

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถเลือกวิธีการปฏิบัติตนจากประสบการณ์ของนักเรียนกับการเรียนการสอนของครูในการทำกิจกรรมเล่นเกม XO เรื่อง โรคหัวใจป้องกันได้ ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมเล่นเกม XO เรื่อง โรคหัวใจป้องกันได้ ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
๒. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้
๓. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

คลิปสารคดีน่ารู้

Against All Odds
(หัวใจต้องสู้) | บำรุงราษฎร์

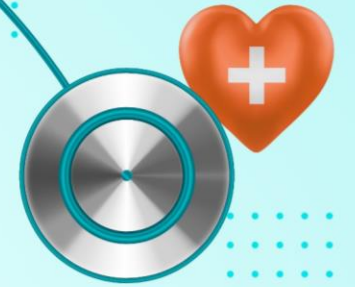
สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง Against All Odds (หัวใจต้องสู้) | บำรุงราษฎร์

เผยแพร่โดย Bumrungrad International Hospital

ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=tdnM7_uekq0

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าตนเองหรือคนในครอบครัว
มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคหัวใจหรือไม่

คำถามชวนคิด

หากนักเรียนสามารถเลือกได้ว่าต้องการเป็น
หรือไม่เป็นโรคหัวใจ นักเรียนจะเลือกเป็น
หรือไม่เป็น และเพราะเหตุใด

โรคหัวใจ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง โรคหัวใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โรคที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง โรคหัวใจ
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความหมาย

โรคหัวใจและหลอดเลือด (cardiovascular disease: CVD) เป็นกลุ่มโรคที่มีความผิดปกติกับหัวใจและหลอดเลือด เช่น หัวใจล้มเหลว (heart failure) หัวใจขาดเลือด (ischemic heart disease) โรคของลิ้นหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง (stroke) โรคความดันโลหิตสูง (hypertension)

อาการของโรคหัวใจ

- ข้อบ่งชี้อาจเป็นสัญญาณว่ามีความเสี่ยงเป็น 'โรคหัวใจ'
- ๑. มีอาการหอบจนตัวโยน
- ๒. ใจสั่นและหัวใจเต้นผิดจังหวะ
- ๓. มีอาการเหนื่อยตอนที่ออกกำลังกาย
- ๔. มักเป็นลมหมดสติอยู่บ่อยๆ
- ๕. เจ็บหน้าอก หรือแน่นหน้าอก
- ๖. ขา หรือ เท้าบวม
- ๗. ปลายนิ้วมือ ปลายนิ้วเท้า และริมฝีปากมีสีซีดขาวคล้ำ
- ๘. หัวหยุดเต้นกะทันหัน

สาเหตุของการเกิดโรคหัวใจ

ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้
หากภายในครอบครัวมีประวัติที่พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือมีพี่น้องที่เคยเป็นโรคหัวใจ เมื่อตกมาถึงเราก็มีโอกาสที่จะเป็นโรคหัวใจวายได้ อายุที่เพิ่มมากขึ้นก็อาจมีส่วนให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ ยิ่งมีอายุที่เพิ่มมากขึ้นเท่าไร โอกาสที่จะเกิดไขมันในผนังหลอดเลือดก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เรื่องเพศก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่เราไม่ควรมองข้ามและเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งจากงานวิจัยต่างๆ ก็แสดงให้เห็นว่า โรคหลอดเลือดหัวใจนั้นเกิดในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง โดยอาจมีสาเหตุมาจากฮอร์โมนเพศหญิงที่ช่วยควบคุมปริมาณไขมันให้อยู่ในระดับที่พอดี อีกทั้งผู้หญิงที่อยู่ในวัยหลังหมดประจำเดือนแล้วก็อาจมีความเสี่ยงการเป็นโรคได้

ปัจจัยเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้

การสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอด หลอดลมอักเสบ อีกทั้งยังทำให้เกิดถุงลมโป่งพอง ซึ่งคนที่สูบบุหรี่ก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะหัวใจวายได้มากกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ถึงสองเท่า และมีโอกาสเสียชีวิตจากโรคหัวใจอย่างกะทันหัน

ความดันโลหิตสูง โรคความดันโลหิตสูง นั้น สามารถกระตุ้นให้กระบวนการสะสมไขมันที่ผนังหลอดเลือดเกิดขึ้นได้เร็ว อีกทั้งยังทำให้หัวใจทำงานหนักขึ้น เนื่องจากต้องสูบฉีดเลือดแรงขึ้นสำหรับไปหล่อเลี้ยงให้ทั่วร่างกาย เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายที่จะเป็นโรคความดันโลหิตสูง ควรควบคุมอาหาร ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และรับประทานยาตามที่แพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง โรคหัวใจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

โรคหัวใจ

โรคหัวใจ หมายถึง กลุ่มโรคที่มีความผิดปกติกับหัวใจและหลอดเลือด เช่น

- หัวใจล้มเหลว (heart failure)
- หัวใจขาดเลือด (ischemic heart disease)
- โรคของลิ้นหัวใจ
- โรคหลอดเลือดสมอง (stroke)
- โรคความดันโลหิตสูง (hypertension)

จุดประกายความคิด

ให้นักเรียนบอก ๓ ประโยค
เกี่ยวกับโรคหัวใจ

โรคหัวใจ

อาการของโรคหัวใจ ข้อบ่งชี้ อาจเป็นสัญญาณว่า มีความเสี่ยงเป็น “โรคหัวใจ”

๑. มีอาการหอบจนตัวโยน
๒. ใจสั่นและหัวใจเต้นผิดจังหวะ
๓. มีอาการเหนื่อยตอนนี้ออกกำลังกาย
๔. มักเป็นลมหมดสติอยู่บ่อย ๆ

โรคหัวใจ

อาการของโรคหัวใจ ข้อบ่งชี้ อาจเป็นสัญญาณว่า มีความเสี่ยงเป็น “โรคหัวใจ”

๕. เจ็บหน้าอก หรือแน่นหน้าอก

๖. ขา หรือ เท้าบวม

๗. ปลายนิ้วมือ ปลายนิ้วเท้า และริมฝีปากมีสีเขียวคล้ำ

๘. หัวใจหยุดเต้นกะทันหัน

จุดประกายความคิด

ให้นักเรียนบอก ๓ ประโยค
เกี่ยวกับอาการของโรคหัวใจ

โรคหัวใจ สาเหตุของการเกิดโรคหัวใจ

ปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้

- ครอบครัว
- อายุที่เพิ่มมากขึ้นก็อาจมีส่วนให้เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ
- เรื่องเพศก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่เราไม่ควรมองข้ามและเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งจากงานวิจัยต่าง ๆ ก็แสดงให้เห็นว่าโรคหลอดเลือดหัวใจนั้น เกิดในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

โรคหัวใจ

สาเหตุของการเกิดโรคหัวใจ

ปัจจัยเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้

- การสูบบุหรี่
- คอเลสเตอรอลสูง
- ไลฟ์สไตล์แบบนั่งอยู่กับที่
- ความดันโลหิตสูง
- เบาหวาน

โรคหัวใจ

สาเหตุของการเกิดโรคหัวใจ

พฤติกรรมเสี่ยงโรคหัวใจ

- ทานอาหารไขมันสูง
- สูบบุหรี่
- เครียด
- ไม่เคยออกกำลังกาย
- เป็นโรคเบาหวาน โรคอ้วน

จุดประกายความคิด

ให้นักเรียนบอก ๓ ประโยค
เกี่ยวกับสาเหตุของโรคหัวใจ

โรคหัวใจ

วิธีการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดหัวใจ

- การควบคุมน้ำหนักตัว
- การรับประทานอาหารที่เหมาะสม
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- หลีกเลี่ยงการบริโภคสารที่มีอันตราย
- ลดความเครียดและพักผ่อนให้เพียงพอ
- ตรวจเช็คร่างกายตามระยะเวลา

จุดประกายความคิด

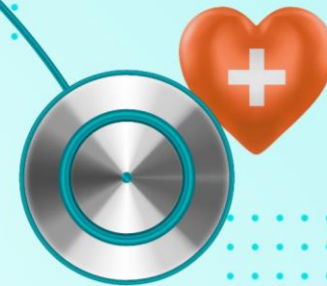
ให้นักเรียนบอก ๓ ประโยค
เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตน
เพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจ

คลิปสารคดีน่ารู้

6 วิธีป้องกันโรคหัวใจขาดเลือด
เส้นเลือดหัวใจอุดตัน | เม้าท์กับหมอหมี่
EP.289

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

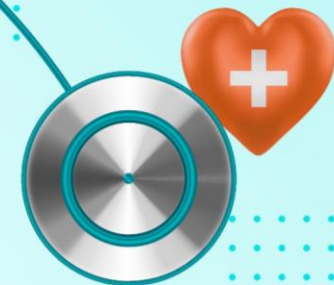
ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง 6 วิธีป้องกันโรคหัวใจขาดเลือด

เส้นเลือดหัวใจอุดตัน | เม้าท์กับหมอหมี EP.289

เผยแพร่โดย หมอหมี เม้าท์มอย

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=fHqNLMtzopM>

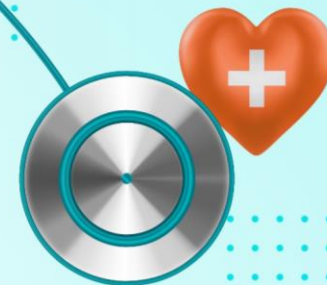
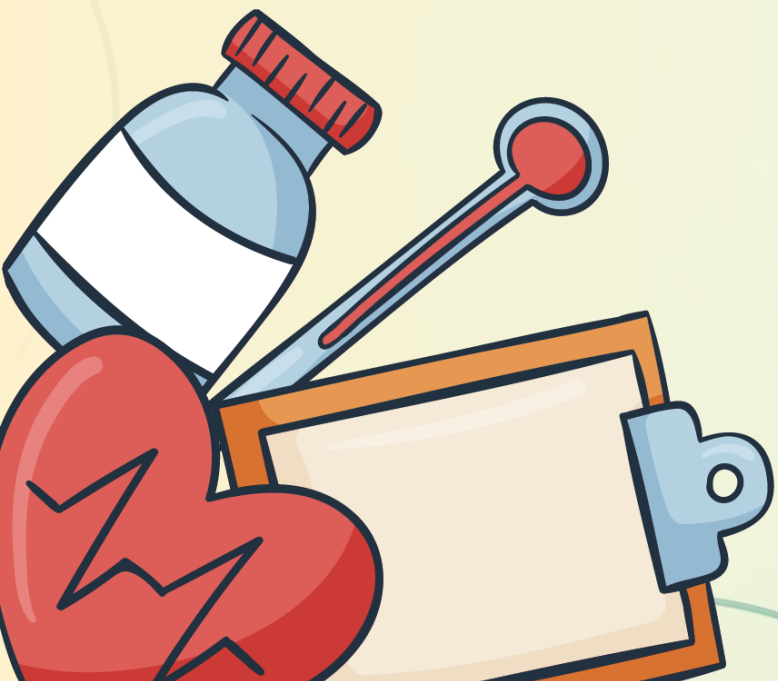

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า การปฏิบัติตน
เพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจมีความสำคัญ
อย่างไร

กิจกรรมเกม XO

เรื่อง โรคหัวใจป้องกันได้

กิจกรรมเกม XO

๑. ครูแจกกระดาษ XO ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น

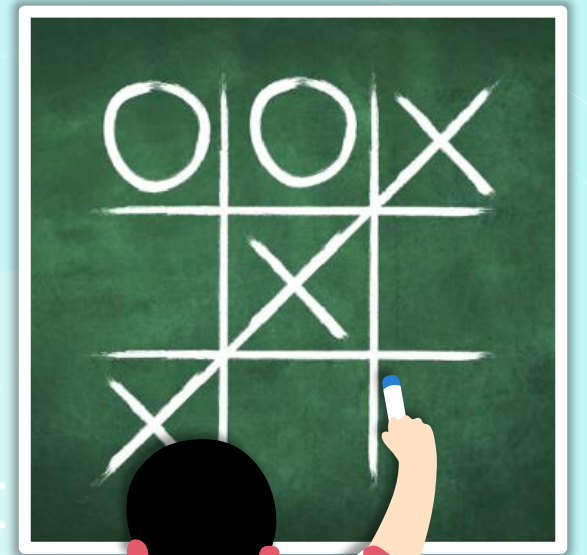
๒. นักเรียนนำข้อความที่คุณครูกำหนดให้ใส่ลงในกระดาษ XO

- ไม่รับประทานอาหารที่มีไขมันสูงเป็นปริมาณมาก ๆ
- รับประทานอาหารที่มีส่วนผสมของธรรมชาติเป็นหลัก
- หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีส่วนผสมของน้ำตาลสูง
- ผ่อนคลายความเครียด
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- ตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำ
- พักผ่อนให้เพียงพอ
- เคลื่อนไหวร่างกายเป็นประจำ
- งดสูบบุหรี่

	งดสูบบุหรี่	

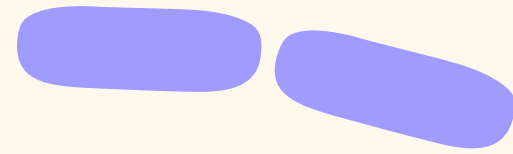
กิจกรรมเกม XO

๑. ตัวแทนนักเรียนจับสลากเลือกสถานการณ์ต่าง ๆ และนักเรียนทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจตามสถานการณ์นั้น ๆ
๒. ครูทำการเฉลยวิธีการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจตามสถานการณ์นั้น ๆ
๓. นักเรียนทำการกากบาทลงบนกระดาน XO ในช่องที่มีสถานการณ์นั้น ๆ
๔. นักเรียนที่สามารถกากบาทลงบนกระดาน XO ได้เรียง ๓ ช่องติดในแนวต่าง ๆ เป็นฝ่ายชนะ

สถานการณ์

๑

๒

๓

๔

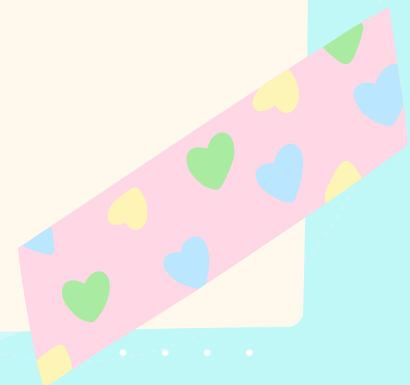
๕

๖

๗

๘

๙

สถานการณ์ที่ ๑ การรับประทานอาหาร

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๒ การเกิดความเครียด

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๓ การเลือกดื่มเครื่องดื่ม

รูปที่ ๑

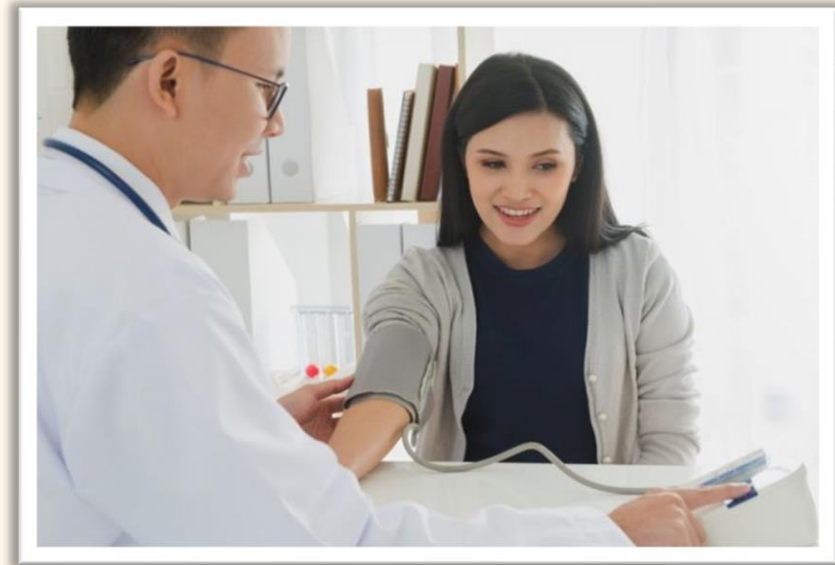

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๔ การตรวจสุขภาพ

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๕ การงดสูบบุหรี่

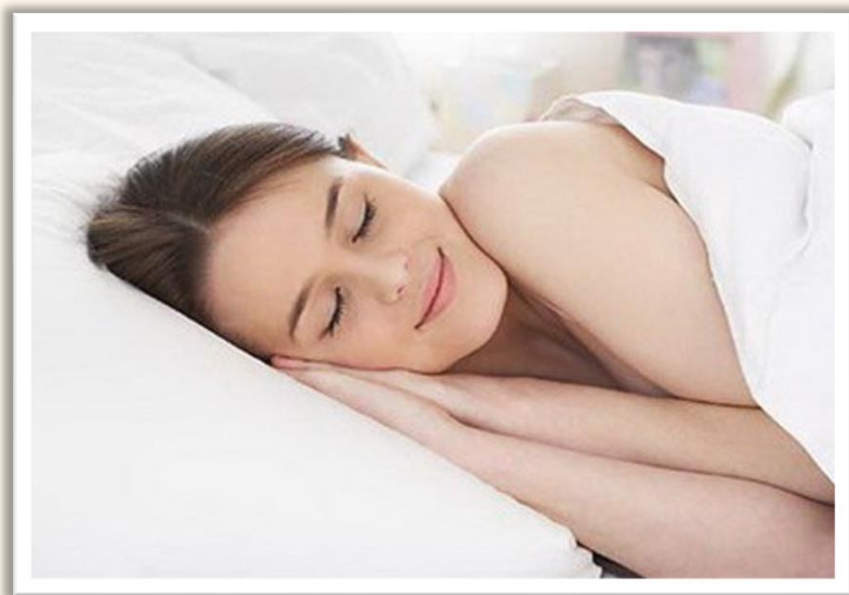

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๒ การพักผ่อน

รูปที่ ๑

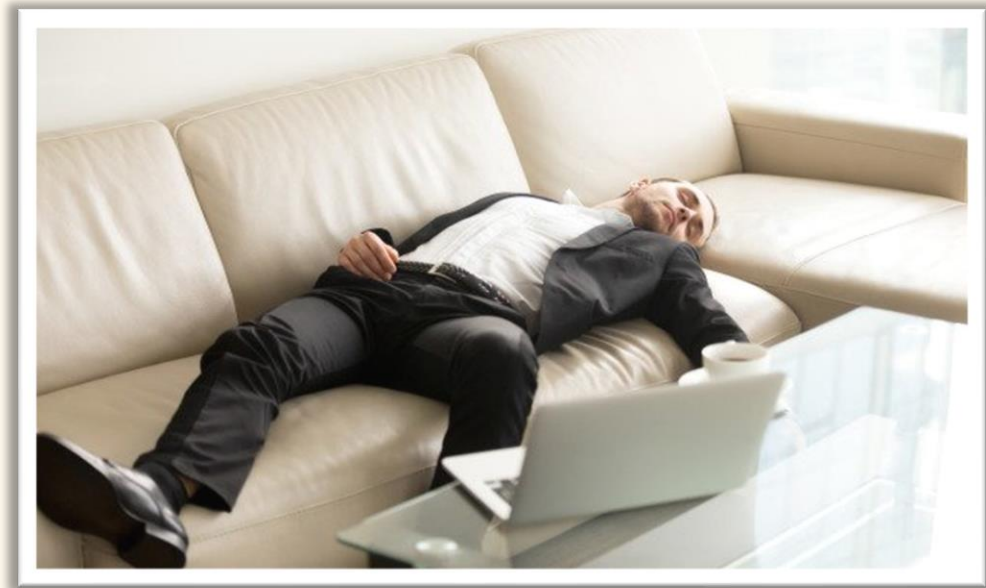

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๗ การเคลื่อนไหวร่างกาย

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๘ การดื่มเครื่องดื่ม

รูปที่ ๑

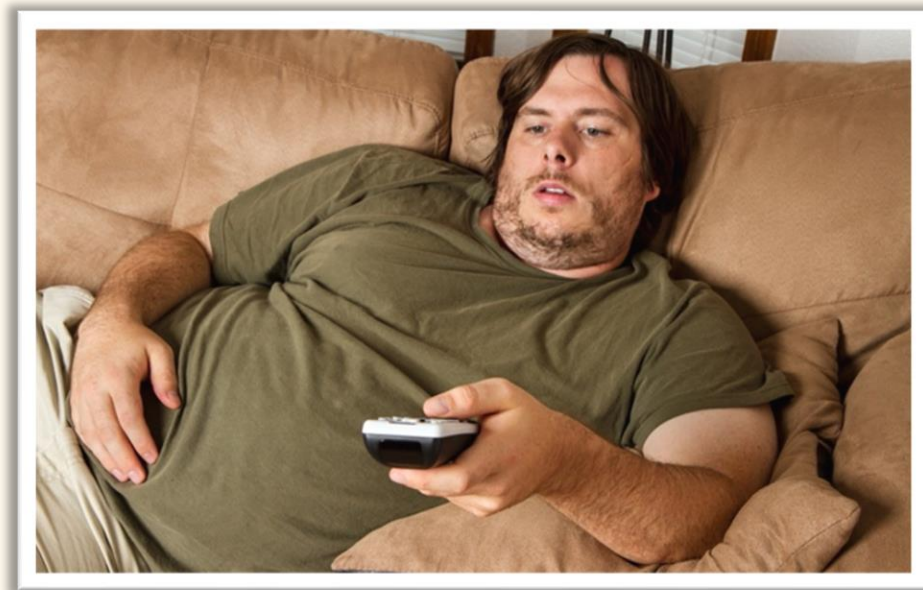

รูปที่ ๒

สถานการณ์ที่ ๙ การออกกำลังกาย

รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมาย อาการและสาเหตุของโรคหัวใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โรคที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง โรคหัวใจ
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกรอกข้อมูลและตอบคำถามให้ครบถ้วน

๑. จงบอกความหมายของคำว่า “โรคหัวใจ”

.....
.....
.....

๒. อาการของโรคหัวใจมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. สาเหตุในการเกิดโรคหัวใจมีอะไรบ้าง จงอธิบายมาพอสังเขป

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงาน

เรื่อง ความหมาย อาการ และสาเหตุของโรคหัวใจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สรุปบทเรียน

วิธีการในการปฏิบัติตน
เพื่อลดความเสี่ยง
ในการเกิดโรคหัวใจ

ดูแล ปกป้อง ชีวิต
มาดูแลหัวใจกันเถอะ

งดสูบบุหรี่
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
20 - 60 นาทีต่อวัน
3 - 5 วันต่อสัปดาห์

หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง
สดหวาน มัน เค็ม
ประกอบด้วยอาหารดื่มน้ำ
ใช้น้ำมันพืช ใช้น้ำตาลน้อย

ลดความเครียด
พักผ่อนให้เพียงพอ

ข้อมูล สถาบันโรคทรวงอก กรมการแพทย์
ติดตามข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมที่ www.dms.moph.go.th

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โรคความดันโลหิตสูง

รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

